

Från pedagogisk kunskap till ämnesdidaktisk kunskap - Utveckling hos studenter under handledare-studentgruppsamtal

Marie-Helene Zimmerman Nilsson, docent

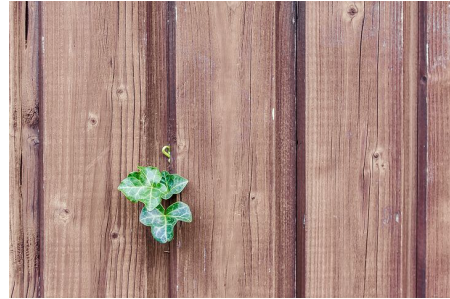
Pernilla Nilsson, professor

Forskningsstudie inom Övningsskoleprojektet,

Högskolan i Halmstad

Presentation på Lärarutbildningskonventet i Örebro 31 maj 2017

Bakgrund

- Viktig aspekt för lärarutbildning: att ”på bästa sätt” förbereda lärarstudenterna inför deras komplexa läraryrke genom att fokusera aspekter av ”lärarkunskap”.
- Komplex för lärarutbildning att tillhandahålla “verktyg” till studenterna för att integrera olika kunskaper: ämnesinnehåll, pedagogisk kunskap och praktik (Nilsson & Loughran, 2012).

- Brist på relation mellan metodkurser och att tillägna sig professionell kunskap (Nilsson & Van Driel, 2011).
- Ett sätt att fokusera lärarstudenters professionella lärande är att de får möjlighet att reflektera över sin egen undervisning i klassrummet (e.g Nilsson, 2008; 2014; Loughran, Mulhall, & Berry, 2006; Van Driel & Berry, 2012).

- Mot bakgrund av detta fokuserar föreliggande studie relationen mellan olika aspekter som tillsammans utgör lärarkunskap och hur denna utvecklas hos studenterna under utbildningstiden.

Övningsskoleprojektet

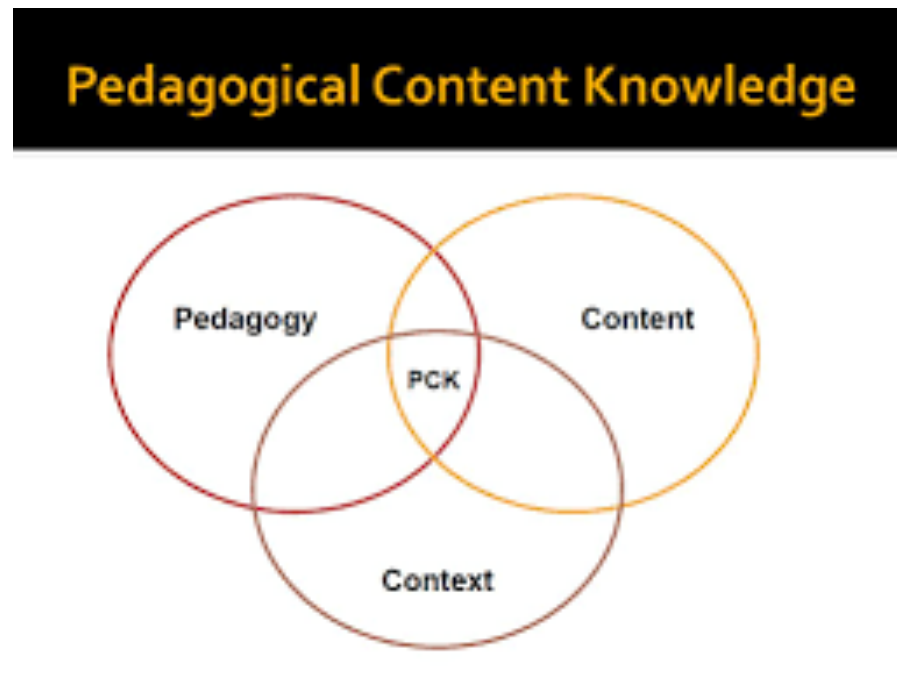

- Ambitionen med projektet är bland annat att öka kvaliteten på den verksamhetsförlagda utbildningen.
- Övningsskoleprojektet: Studentgrupper tillsammans med den lokala VFU-ledaren under VI-dagar.
- iPads som pedagogiskt verktyg (Cato & Björndal, 2016).

Teoretiskt ramverk

- Pedagogical Content Knowledge PCK
(Shulman, 1986, 1987)- Ämnesdidaktisk kunskap

Pedagogical Content Knowledge (PCK)

- A teacher's understanding of how to help students understand specific subject matter. It includes knowledge of how particular subject matter topics, problems, and issues can be organized, represented, and adapted to the diverse interests and abilities of learners, and then presented for instruction" (Magnusson et.al., 1999, p. 96).

Personal PCK (Gess-Newsome, 2015)

- **Knowledge** of, **reasoning** behind, and **planning** for teaching a particular **topic** in a particular **way** for a particular **purpose** to particular **students** for **enhanced student outcomes** (Reflection *on* Action, Explicit)
- The **act of teaching** a particular **topic** in a particular **way** for a particular **purpose** to particular **students** for **enhanced student outcomes** (Reflection *in* Action, tacit or explicit)

Syfte

- Syftet är att studera hur lokala VFU-ledare och studenter reflekterar kring videodokumenterad undervisning inom ett övningsskoleprojekt påverkar (eller inte påverkar) lärarstudenternas utveckling av ämnesdidaktisk kunskap (PCK).

Design

- Två grundskolor
- En handledare och två studentgrupper per skola (F-3, 4-6), sammanlagt 19 studenter.
- Gruppsamtal med iPads under en termin, totalt 10 samtal à 1 tim
- Empiriskt material: Videoobservationer och fältanteckningar
- Kvalitativ innehållsanalys (Graneheim & Lundman, 2004)

Resultat

- Tema 1: Fokus på pedagogisk- och kontextuell kunskap

Framträdande drag i början av terminen

- Generellt förhållningssätt som lärare - fokus på vad man bör göra
- Förhållningssätt och den sociala kontexten
- Avsaknad av ämnesinnehåll och av fokus på sig själv
- Handledare försöker leda in på innehåll och lärande

- Tema 2: Fokus på pedagogisk- och kontextuell kunskap i kombination med ämneskunskap

Framträdande drag i slutet av terminen

- Synliggör barns lärande och samlärande
- Ämnesinnehåll och metoder i fokus
- Både handledare och studenter leder in på innehåll och lärande

Diskussion och slutsatser

- Metod före ämnesinnehåll, från pedagogisk och kontextuell kunskap till ämnesdidaktisk kunskap (PCK)
- Kombination av de tre kunskapsaspekterna (CK, PK, SMK) endast i relation till sin egen undervisning, ej andras
- Ökat fokus på elevers ”svårigheter”
- Ämnesdidaktisk kunskap som transformativ
(Gess-Newsome, 1999)

Lärdomar

- Att forska "med" och inte "på"
- Att tydligt sätta ämnesinnehållet i ett perspektiv som handlar om elevers lärande (PCK) och i kurser integrera CK, PK och SMK.
- Det digitala redskapets möjligheter och begränsningar
- Utmaningar i mötet lärare-student:
 - Metod, kropp och elevgrupp innan ämnesinnehåll och lärande
 - Gruppens betydelse: Förtroende inom gruppen innan fokus på innehåll en förutsättning
 - Handledarens betydelse: utvecklingszon, ömsesidigt förtroende och "högt till tak"
 - Den lokala VFU-ledarens mod att "bli" seminarieledare

Från pedagogisk kunskap till ämnesdidaktisk kunskap - Utveckling hos studenter under handledare-studentgruppsamtal

Marie-Helene Zimmerman Nilsson, docent

Pernilla Nilsson, professor

Forskningsstudie inom Övningsskoleprojektet,

Högskolan i Halmstad

Presentation på Lärarutbildningskonventet i Örebro 31 maj 2017